

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Препоруке за рад салона за тетовирање и piercing током ублажавања мјера епидемије коронавируса (COVID-19)

У складу са реактивацијом одређених активности ове се препоруке односе на провођење мјера приликом пружања услуга у салонима за тетовирање и piercing током ублажавања мјера епидемије коронавируса (COVID-19)

Организација простора и технички услови

1. Улазни и радни простор

Захтјеви за реорганизацију простора

- На улазу у објект неопходно је поставити јасне и видљиве поруке у вези са личном заштитном опремом и начином поступања у објекту и поштовању растојања физичке/тјелесне/социјалне дистанце.
- За све запосленике и посјетиоце неопходно је поставити информације о начину провођења личне хигијене и осигурати приступ топлој води, течном сапуну и осигурати доступност дозатора за дезинфекцију руку, на више мјеста у простору.
- У предулазу, простору за боравак клијената/чекаоницама, на сваком столу, у предпростору у тоалету, пултовима за плаћање услуга те у радном простору нужно је на располагање ставити дозatore са дезинфекционим средством (на бази алкохола у концентрацији не мањој од 70 %).
- Сједећа мјеста у простору објекта распоредити тако да је омогућена физичка удаљеност од 1,5 m до 2,0 m између двије особе и предвиђена су за одрасле особе које су у салону у пратњи малољетног клијента ако из било којег разлога не могу чекати изван простора салона. Сви остали клијенти требају чекати изван салона.
- У објекту обезбиједити физичку дистанцу од 1,5 метара између свих особа које се у једном тренутку налазе у простору изузев клијента и радника за вријеме пружања услуге. Удаљеност од 1,5 метар треба бити обезбијеђена у свим смјеровима од сваког радног мјеста.
- Уколико је могуће у радни дио простора гдје tattoo мајстор ради било би пожељно поставити заштитне преграде од плексигласа или другог прозирног материјала које треба редовно влажно чистити и дезинфиковати послје сваког клијента
- У објекту треба извршити означавање кретања посјетиоца објекта, тако да се избјегне укрштање њиховог кретања.
- У објекту је неопходно обезбиједити адекватну природну вентилацију која подразумијева најмање четири цјелокупне измјене ваздуха у току једног сата како би се сваком клијенту обезбиједило 20 m³ читог ваздуха уколико су капацитети радног простора употпуности попуњени према заданом распореду
- Уколико користите вјештачку вентилацију, онда то не смије бити вјештачки начин вентилације који врши рецикулацију ваздуха, већ тип вентилације који удувава чист ваздух

Санитарни чворови и просторије/простори за одмор

- **Чишћење простора се проводи на уобичајен начин према дефинисаним процедурама и упутствима за наведену дјелатност, али учесталијом динамиком, односно између сваке смјене и послје сваког клијента, са чешћом примјеном дезинфекције контактних тачака.**
- **Дезинфекцију радног мјеста (столице, лежај) потребно је проводити након сваког клијента.**

- **Како би се смањило ризик инфекције, дезинфицијенсом се учесталије бришу сва контактна мјеста (све кваке, радне површине, предмети са којима је клијент дошао у контакт), послије сваког клијента**
- **Неопходно је обезбиједити одвојене санитарне чворове за запосленике и клијенте, као и за клијенте према полу**
- **Неопходно је вршити дезинфекцију санитарних чворова више пута у току дана**
- У просторијама за одмор запосленика треба осигурати довољно простора, а столове и столице размакнути. При боравку је потребно задовољити критериј физичке удаљености од 1,5 до 2,0 метра те избежавати истовремени одмор превеликог броја запосленика.
- Вријеме одмора треба ограничити на максимално 15 минута ако двије особе истовремено користе вријеме за одмор, међутим ако више запосленика бораве у истом затвореном простору предвиђеном за одмор препоручује се да вријеме за одмор не користе истовремено.

Начин чишћења и дезинфекције у радном простору можете детаљно погледати у упутству на сајту ЈЗУ Института за јавно здравство Републике Српске:

[Упутство за провођење чишћења и дезинфекције површина и простора у објектима](#)

Организација рада у салонима за тетовирање и *piercing*

- Рад треба организовати у двије смјене како би се смањила количина запосленика и клијената у једном простору и омогућила физичка дистанца у простору у којем се пружа услуга како је наведено у дијелу 1.1.
- У смјенама раде увијек исти запосленици чиме се смањује контакт међу запосленицима.
- Треба организовати промјене смјена на начин да запосленици једне смјене не долазе у контакт са запосленицима друге смјене (нпр. у просторијама у којима се пресвлаче, у санитарним чворовима и слично).
- Прије доласка на посао препоручује се да сви запосленици измјере температуру код куће те да не долазе на посао ако им је температура виша од 37,2 °C или ако имају респираторне тегобе или комбинацију повишене температуре и респираторних тегоба.
- Код повишене температуре те свих респираторних тегоба, било с повишеном температуром било без ње, савјетује се да се телефоном контактира доктор породичне медицине.
- За адекватан рад запосленицима треба обезбиједити:
- адекватну количину једнократних маски и рукавица, најмање 2 до 3 маске у току радног времена, будући да је неопходно извршити замјену маске након 2-3 сата, те одговарајући број рукавица у зависности од броја клијената у току дана, са резервним паром, уколико дође до оштећења
- топлу воду, течни сапун и алкохол садржавајуће средство за редовно прање и дезинфекцију руку послије сваког клијента, а прије промјене рукавица и сваке радње при којој запосленик додирује радну површину, предмет, дио намјештаја или контакта са клијентом
- нови сет прибора за сваког сљедећег клијента
- једнократне огртаче
- марамице и остали једнократни материјал, опрему и средства за чишћење, прање и дезинфекцију, укључујући и опрему за одлагање отпада у складу са врстом отпада.
- У објекту треба обезбиједити безконтактно плаћање
- Наручивање клијената вршити према сатници у складу са предвиђеним трајањем услуге за коју се клијент наручује и потребним временом да се простор између два клијента потпуно дезинфикује и уклони медицински оптад те изврши адекватно прозрачивање простора
- Храна и пиће нису дозвољени у простору у којем се ради

Организација пријема клијента у објекат и пружање услуге

Организација пријема клијената

- Пријем клијента вршити у складу са распоредом који је дефинисан у поглављу 2.

- Након пријема, клијента упутити на јасне и видљиве поруке у вези са личном заштитном опремом и начином поступања у објекту у погледу одржавања личне (прања руку) и хигијене дишних путева (респираторне хигијене) и захтјевима за поштовањем растојања физичке/тјелесне/социјалне дистанце.
- Треба забиљежити вријеме уласка особе у салон, контакт податке (број мобитела) и вријеме напуштања салона. ове информације су потребне епидемиолозима у случају откривања обољелог који је боравио у салону у одређено вријеме, како би се брже могли препознати контакти и извршити њихово контактирање те спровеле мјере спречавања даљњег ширења
- Клијент треба да носи маску

Начин ношења личне заштитне опреме детаљно погледати у упутству на сајту ЈЗУ Института за јавно здравство Републике Српске:

[Када и како користити маску за лице?](#)

Организација пружања услуге

- Запосленици требају избјежавати додиривање лица, подручје око очију, носа и уста.
- Запосленици требају да примјењују мјере респираторне хигијене, односно да одржавају хигијену носа – прекрију уста унутрашњом страном лакта или папирнатом марамицом приликом кашљања или кихања и затим баце марамицу у канту за отпад те оперу или дезинфикују руке ако вода и сапун нису у том тренутку доступни.
- Запосленици требају да сведу на што мању мјеру комуникацију са клијентом
- Запосленици између клијената требају обавезно прати руке и дезинфиковати:
- Препоручено је да се прије кориштења дезинфицијенса, руке оперу сапуном и топлим водом, нарочито ако су видљиво запрањене (поступак прања траје најмање 20 секунди)
- Средство за дезинфекцију потребно је нанијети на суве и чисте дланове у количини од 1 до 2 mL (обично један потисак, или према упутама произвођача).
- Дланове и подручје између прстију потребно је протрљати док се не осуше, а средство није потребно испрати.
- Потребно је водити бригу о достатној употреби дезинфицијенса за руке те се обвезно јавити надређеном раднику у случају да је у дозатору преостала мања количина средства за дезинфекцију, како би се осигурао нови.
- Након сваке промјене маске и рукавица неопходно је опрати и дезинфиковати руке, као и након било којег контакта са радним површинама или тијелом и излучевинама клијента
- Током цијелог поступка користи се заштитна опрема (маска која прекрива уста и нос, визир, те једнократне рукавице).
- Између сваког клијента треба промијенити сет стерилне опреме и исти, који је коришћен за претходног клијента на правилан начин одложити као инфективни отпад у предвиђене канте с одговарајућим поклопцем.
- Маске се мијењају након завршетка рада на једном клијенту максимално након три сата ношења.
- Неопходно је осигурати минимални размак од 1,5 метра, између запосленика и клијента уколико то процес рада дозвољава или носити уз маску и визир
- Неопходно је радити са једнократним потрошним материјалима: једнократне игле, једнократне рукавице, посуднице за боју и сл.
- При поступцима тетовирања требају се користити стерилне игле које долазе у стерилним паковањима и које се отварају пред почетак рада и бацају се након завршетка рада у за то предвиђене посуде за инфективни отпад.

Управљање отпадом у објекту

- У објекту је неопходно обезбједити правилан начин уклањања насталог отпада
- Неопходно је обезбједити довољан број канти за отпатке које омогућавају влажно чишћење и дезинфекцију, које се отварају на ножни погон и у којима је уложена дупла кеса
- Сав потенцијално инфективни отпад настао у објекту мора се одлагати у за то предвиђене контејнере жуте боје (сав једнократи прибор који се користи о току пружања услуге, све марамице, папирнати убруси, тупфери, маске, рукавице са којима је клијент био у контакту или су наведени предмети били у контакту са излучевинама и крвљу клијента)

Чишћење и поступци с прибором

- за прибор који ће бити поново коришћен (нпр. машинице за тетовирање) обавезна је стерилизација, након претходне припреме (прање, дезинфекција).
- прије поступка дезинфекције потребно је прво провести поступак прања како би се са предмета и површина очистили сви трагови нечистоћа (масноће, излучевине и сл.).
- прибор и опрема који се користе за прање и чишћење морају бити намјенски (крпе, спужвице, метлице и сл.) те се исти морају мијењати када услијед кориштења постану неупотребљиви за правилну употребу.
- стерилизација се проводи у аутоклаву на температури од 131°C под високим притиском најмање 30 минута након што је постигнута дефинисана температура.
- игле, тубе, пинцете, медицинско посуђе и слични алати који долазе у контакт са крвљу и излучевинама клијената обавезно се морају подвргнути стерилизацији
- сву радну одјећу након завршеног радног дана је препоручено одијети кући или у установу која врши прање и извршити њено прање на температури 60-90 ° C.
- за прање се могу користити уобичајени детерџенти, а за дезинфекцију уобичајене методе.
- препоручена дезинфекциона средства су попут оних на бази алкохола у концентрацији не мањој од 70% или другог средства са доказаним вируцидним дјеловањем према упутама произвођача.